

»Slava tebi, prvi med junaki!«
In odmeva tam od druge mize,
Tam med hlapci, kmeti in vojniki:
»Slava tebi, prvi med junaki!«

Jeden le ne dvigne čaše polne,
Jeden le ne kliče: »Slava tebi!«
To vojnuk je drzni mladi Hojzič.
In ožrè se grof Nikóla Zrinjski:
»Je li spanec te premagal, Hojzič,
Da uhó ni čulo ti zdravijce?
Ali zdí se vino ti preslabo,
Da porosil ž njim bi ustna svoja?
Ali pa ti v srci je sovraštvo,
Da ne piješ — odgovôri, Hojzič!« —
»Kaj li pil bi zdravje izdajalcu,
Kaj li slavo klical bi morilcu?
Vso izdal je vojsko nam krščansko
In sramotno zbežal iz ostroga —
A na begu mi ubil je brata . . .
Čul sinoči sem na izprehodu,
Ko je vzdihal s hrepenečim glasom:
»Pač na Turškem slabše ni od tukaj —
Izdajalec bi pobegnil davno.«

Res bi kaznjen bil, kakôr je vreden,
Če vladar bi vzel mu glavo kletó —
A ušel je, kot bežé tatovi.«
Vstane jarno silni Kacijanar:
»Pes nesramni, dáj, dokaži z mečem,
Kar govoril ti je jezik zlobni!« —
»Znan mi je tvoj meč, o Kacijanar,
Znana mi je silna roka tvoja —
Ali evo moje ti osvete . . .
Cesar plača te, Nikóla Zrinjski,
Da je mrtev pes na tvojem gradu!« —
Samokres mu dvigne roka kleta,
Strel odmeva glasno po dvorani,
In na tlà se zgrudi Kacijanar;
A zapró se vrata za morilcem . . .

Obledijo gostom vsem obrazi,
In zastane jim beseda v grlu.
Ali vzdrami se napósled Zrinjski,
Skloni se nad prsi krvaveče:
»Tjá odšel je duh tvoj, Kacijanar,
Kjer pravico je dobil in srečo!«
In vsi góstje molijo pobožno —
A po beli cesti dirja Hojzič . . .

Trošan.

Jutro.

Mirno vse po dolu. Mrak jutranji
Nad vasjó.
Ziblje se škrjanček v sanji,
Dremlje še nebó.
Sómrak gine,
A iz njega vstajajo planine . . .
Glej, izza goré
Prihít mi zlatokrili prvi žar,
Lahno se smeje.
Prvi žar, nebá mogočni čar,
Vir življenja,
Vsega hrepenenja!
Oj, kakó hití veselo
V selo belo;

V gnezdo gré drobnó,
Ptíciči odprè okó;
Njemu bratov pa sledí krdelo,
Blesek nad vasjó . . .
Zdaj škrjanček se iz gnezda dvigne,
Kvišku švigne;
Grlo pesem mu zveni,
Glásov sto in sto rodí.
Glásov sto in sto veselje poje . . .
Ti, ki bivaš nad višino,
Ti, ki čuvaš mi dolino,
Ti, ki zreš v srcá globino,
Ná molitvo duše moje!

Rádinski.

